



## **VETELIN KUNTA**

# **ELINKEINOJEN KEHITTÄMISOHJELMA 2007 -**



# SISÄLTÖ

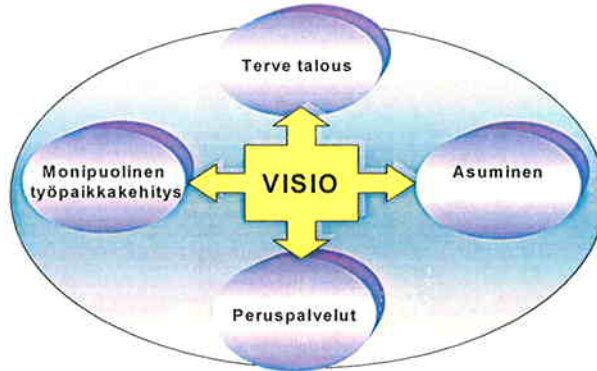
1. TAUSTA .....	3
2. NYKYINEN TILANNE TILASTOJEN VALOSSA.....	4
2.1. Työpaikat ja työlliset .....	4
2.2. Yritykset ja maatilat .....	5
3. TYÖVOIMA - KUNNAN VETOVOIMA -YRITTÄJYYSKASVATUS .....	6
3.1. Lähtökohtia työvoima – kunnan vetovoima – yrittäjyyskasvatus - näkökulmaan.....	6
3.2. Kehittämisohjelmaehdotuksia työvoima- kunnan vetovoima – yrittäjyyskasvatus -näkökulmaan.....	6
4. TOIMITILAT - INFRASTUKTUURI .....	7
4.1. Lähtökohtia toimitilat – infrastruktuuri -näkökulmaan .....	7
4.2. Kehittämisohjelmaehdotuksia toimitilat – infrastruktuuri -näkökulmaan .....	7
5. KEHITTÄMINEN - HANKETYÖ.....	8
5.1 Lähtökohtia kehittäminen – hanketyö -näkökulmaan.....	8
5.2 Kehittämisehdotuksia kehittäminen - hanketyö -näkökulmaan.....	8
6. NEUVONTA - HAKEMUSPALVELUT .....	9
6.1 Lähtökohtia neuvonta - hakemuspalvelut -näkökulmaan .....	9
6.2 Kehittämisehdotuksia neuvonta – hakemuspalvelut -näkökulmaan.....	9

# 1. TAUSTA

Vetelin kunnan elinkeinojen kehittämishojelman laatimisen taustalla on Vetelin kunnanvaltuuston vuonna 2005 laatima ja hyväksymä kuntastrategia. Strategissa määriteltiin Vetelin kunnan visio vuoteen 2015: *Veteli on elinvoimainen, kasvava ja taloudellisesti vakaa alue, jossa arvostetaan ja edistetään yhteistyötä ja yrittäjyyttä.*

Strategiassa määriteltiin vision toteutumiseksi myös keskeiset menestystekijät. Ne ilmenevät alla esitetystä kaaviosta:

### KESKEISET MENESTYSTEKIJÄT



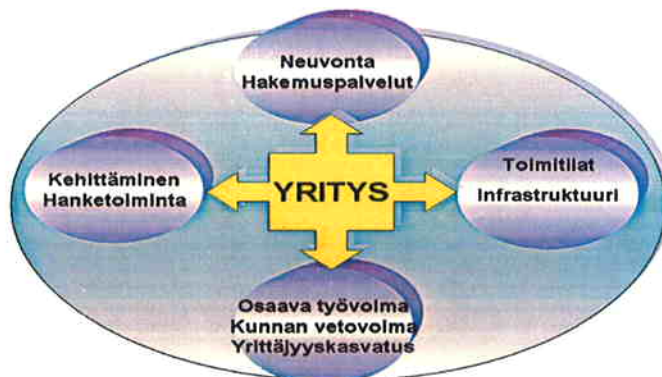
Kaavion mukaisesti yhtenä keskeisenä menestystekijänä nähtiin monipuolinen työpaikkakehitys. Tämän pohjalta elinkeinostrategian tai paremminkin elinkeinojen kehittämishojelman muodostaminen määriteltiin yhdeksi strategiseksi hankkeeksi.

Syksyllä 2006 käynnistettiin elinkeinostrategiaa pohtiva ja määrittelevä elinkeinostrategiaprosessi. Se toteutettiin laajasti osallistavana keskusteluprosessina, yhteistyössä yritysten, yrittäjäjärjestöjen, elinkeinotoimen, kunnan johdon ja kunnan luottamuselinten kesken. Projektin toteuttamiseen saatiin avustusta Pirityiset ry:ltä. Prosessin vetäjäksi kunnanhallitus valitsi Vetelin yritys-elämää tunnevan Kari Sivulan Oy Profes Partners Ltd:stä.

Prosessi toteutettiin syys- ja talvikauden 2006 – 2007 aikana. Työn keskeisenä tuloksena syntyi tämä elinkeinojen kehittämishojelma, josta ilmenee linjaukset kunnan toimenpiteille elinkeinojen kehittämiseksi. Tämän lisäksi hyvin tärkeää ja arvokasta oli se avoin keskusteluprosessi, joka tätä kehittämishojelmaa laadittaessa on käyty. Sekin oli tärkeä tulos. Onkin toivottavaa, että tämä avoin keskusteluyhteys jatkuisi myös tulevaisuudessa kunnan ja elinkeinoelämän toimijoiden kesken.

Elinkeinojen kehittämishojelma suunniteltiin avoimessa dialogiprosessissa, useissa eri keskustelutilaisuuksissa. Kaikkien tilaisuuksien keskustelujen pohjana oli alla olevassa kaaviossa ilmenevät näkökulmat. Ne muodostavat laaditun elinkeinojen kehittämishojelman perusrungon.

### ELINKEINOSTRATEGIA



## 2. NYKYINEN TILANNE TILASTOJEN VALOSSA

Tähän osioon on koottuna muutamia tilastoja Vetelin kunnan elinkeinorakenteesta. Valitettavasti tuoreimmatkin käytettävissä olevat tilastot ovat useita vuosia vanhoja.

Nämä ja lukuisia muitakin tilastoja on löydettävissä internetin kautta Keski-Pohjanmaan liiton tai Kaustisen seutukunnan sivuilta, [www.keski-pohjanmaa.fi](http://www.keski-pohjanmaa.fi) tai [www.kase.fi](http://www.kase.fi).

### 2.1. Työpaikat ja työlliset

Ensimmäisessä taulukossa näkyy Vetelin kunnan työpaikkojen kehitys yhteensä sekä toimialoittain jakaantuneena. Siitä on nähtävissä työpaikkojen kokonaismäärän lasku 1990-luvun lopun lukemista. Erityisesti laskua on tapahtunut maa- ja metsätaloudessa. Tuntuma on, että teollisten työpaikkojen määrä on viime vuosina jatkanut vuonna 2004 alkanutta kasvua. Kasvua on myös kaupan ja palveluiden aloilla.

#### Työpaikat toimialoittain 1995-2004

Lähde: Tilastokeskus, Altika, Elinkeino rakenne ja työssäkäynti

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kaikki toimialat yhteensä	1345	1417	1390	1421	1394	1354	1327	1361	1302	1310
A Maa-, riista- ja metsätalous	484	479	424	406	409	415	374	376	361	362
C Kaivostoim, louhinta	6	2	3	7	9	14	15	13	13	12
D Teollisuus	146	173	178	202	196	189	172	174	157	170
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	12	12	12	12	12	11	10	11	11	11
F Rakentaminen	84	112	114	104	95	93	103	89	92	88
G Tukku- ja vähittäiskauppa	83	89	83	76	81	78	74	76	74	90
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	15	17	16	28	22	19	20	36	23	20
I Kuljetus, varastointi ja tietoliik.	82	69	62	62	60	52	50	50	55	60
J Rahoitustoiminta	24	21	22	21	22	21	19	23	25	19
K Liike-elämän palvelut	25	23	27	26	31	31	31	28	34	36
L Julkinen hallinto	23	21	26	22	32	35	25	27	29	31
M Koulutus	116	128	117	126	131	128	127	123	116	111
N Terv.huolto- ja sos.palvelut	172	199	213	208	201	195	182	191	198	225
O Muut yhteisk.+ henk.koht.palv.	36	37	35	54	53	46	61	68	56	56
X Toimiala tuntematon	37	35	58	67	40	27	64	76	58	19

Alla olevan taulukon mukaan kolme neljästä veteliläisestä työllistyy kotikunnassa. Toisaalta Vetelin työpaikoissa käy ihmisiä naapurikunnista melko runsaasti ja päinvastoin. Työpaikkaomavaraisuus vuonna 2004 oli taulukoiden perusteella laskien n. 90 %.

Työlliset 2004	1452	100 %
<b>Työssäkäynti kunta</b>		
Halsua	16	1,1 %
Himanka	1	0,1 %
Kannus	3	0,2 %
Kaustinen - Kaustby	141	9,7 %
Kokkola - Karleby	67	4,6 %
Kälviä - Kelviä	0	0,0 %
Lestijärvi	6	0,4 %
Lohtaja - Lochteå	0	0,0 %
Perho	8	0,6 %
Toholampi	3	0,2 %
Ullava	0	0,0 %
<b>Veteli - Vetil</b>	<b>1051</b>	<b>72,4 %</b>
Maakunnan ulkopuolella	156	10,7 %

## 2.2. Yritykset ja maatilat

Seuraavassa taulukossa näkyy yritysten lukumäärä ja sen kehitys työntekijämäärän mukaan luokiteltuna. Yritysten kokonaismäärä on hienoisessa kasvussa. Kokonaismäärä on jonkin verran yli 200, niistä yli 10 hengen yrityksiä on vain n. 5 %.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<b>Veteli</b>	<b>195</b>	<b>147</b>	<b>156</b>	<b>193</b>	<b>194</b>	<b>194</b>	<b>196</b>	<b>194</b>	<b>197</b>	<b>196</b>	<b>202</b>	<b>202</b>
... 9	187	140	149	186	187	184	189	185	188	186	194	193
10...49	7	6	6	6	6	9	6	8	8	9	7	8
50...249	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
250...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Maatilojen lukumäärä on viime vuosina laskenut, ei kuitenkaan niin paljon, kuin monilla alueilla Suomessa. Tuotantomäärät eivät kuitenkaan ole laskeneet. Maatilojen koko on näin ollen kasvanut. Maatalous onkin edelleen tärkeä osa Vetelin kunnan elinkeinoelämää.

	2000	2001	2002	2003	2004
Lypsykarjatalous	135	127	126	118	115
Muu nautakarjatalous	15	15	14	17	15
Sikatalous	3	3	..	..	..
Siipikarjatalous	0	0	0	0	0
Hevostalous	13	13	14	12	12
Viljanviljely	24	24	25	28	30
Erikoiskasvintuotanto	..	..	..	..	..
Puutarhakasvien viljely	..	3	..	..	..
Muu kasvintuotanto	20	19	15	16	16
Muu tuotanto	9	3	3	..	..
<b>Yhteensä</b>	<b>223</b>	<b>210</b>	<b>204</b>	<b>200</b>	<b>196</b>